

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА

УДК 65.03

JEL Classification: M48, Q55, Q58, R48

*Силенко С.А.,
канд. екон. наук, доц. кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Запорізький національний технічний університет*

ВПЛИВ ПОДАТКОВОГО СТИМУЛЮВАННЯ НА ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЮ ЕЛЕКТРИФІКОВАНИХ АВТОМОБІЛІВ

Постановка проблеми. Глобальною кліматичною угодою, схваленою в Парижі наприкінці 2015 року, визначено завдання, згідно з якими до 2050 року країни світу мають практично повністю відмовитись від викопного палива в енергетиці, промисловості і транспорті та перейти на 100% відновлювальну енергетику. Одним з напрямів такого переходу загально визнано подальшу популяризацію транспортних засобів, оснащених електричними двигунами – електромобілів.

Деякі країни вже оприлюднили свої далекосяжні та радикальні плани щодо розвитку ринку електромобілів і захисту навколишнього середовища. Зокрема, уряд Франції розглядає можливість повної заборони продажу бензинових і дизельних транспортних засобів, починаючи з 2040 року, уряд Великої Британії заявив про свою готовність витратити 3 млрд фунтів стерлінгів для того, щоби «повітря біля доріг стало чистішим», уряд Китаю попередив вітчизняних автовиробників, що з 2019 року не менше 10% від загального числа автомобілів, які сходитимуть з конвеєрів, мають бути електричними. Такого ж припису змушені будуть притримуватися автоімпортери, присутні на ринку Китаю. Китай прагне, щоб до 2025 року щонайменше 20% від 35 млн нових автомобілів були електричними [1].

Зазначену ініціативу підтримано і урядом України, а отже, питання подальшої популяризації електромобілів в країні лишаються досить актуальними і потребують на подальші дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання популяризації електромобілів набувають неабиякого інтересу серед практиків та науковців, серед яких І. Таптунова, В. Мельник, І. Грицаєнко, О. Клименко, Н. Левченко, В. Федосов, М. Оліярник, Т. Полтавець, Г. П'ятаченко, О. Силенко, Д. Черніков та інші. Проте, незважаючи на досить широкий спектр досліджень з даної тематики, окремі питання до тепер лишаються досить дискусійними. Зокрема, питання доцільності податкового стимулювання популяризації транспортних засобів, оснащених електричними двигунами, його впливу на ціноутворення імпортованих електромобілів, вартість їх обслуговування тощо.

Постановка завдання. Метою статті є оцінювання впливу податкового стимулювання на ціноутворення та популяризацію електрифікованого транспорту в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Результати проведених досліджень засвідчують, що нині практично в кожній країні ЄС визначено стратегію популяризації екологічно чистого виду транспорту та сформовано відповідний механізм податкового стимулювання як майбутніх власників електромобілів, так і їх виробників (табл. 1).

Таблиця 1

**Механізми податкового стимулювання популяризації електромобілів в країнах
Європейського Союзу**

Держави-член ЄС	Податкові преференції
1	2
Австрія	Електричні транспортні засоби звільнені від обов'язку сплати податку на споживання палива та щомісячної сплати податку на транспортний засіб. Австрійський автомобільний клуб ОАМТС висвітлює інформацію про надання такого роду заохочень у своїх публікаціях на власній веб-сторінці.
Чеська Республіка	Електромобілі та транспортні засоби з гібридною силовою установкою звільнені від сплати податку за користування автошляхами (дана податкова норма застосовується лише для транспортних засобів, зареєстрованих за юридичними особами).
Німеччина	Транспортні засоби, що працюють на електроенергії, звільнені від обов'язку сплати дорожнього податку, який справляється щорічно, строком на десять років від дня їх першої реєстрації.

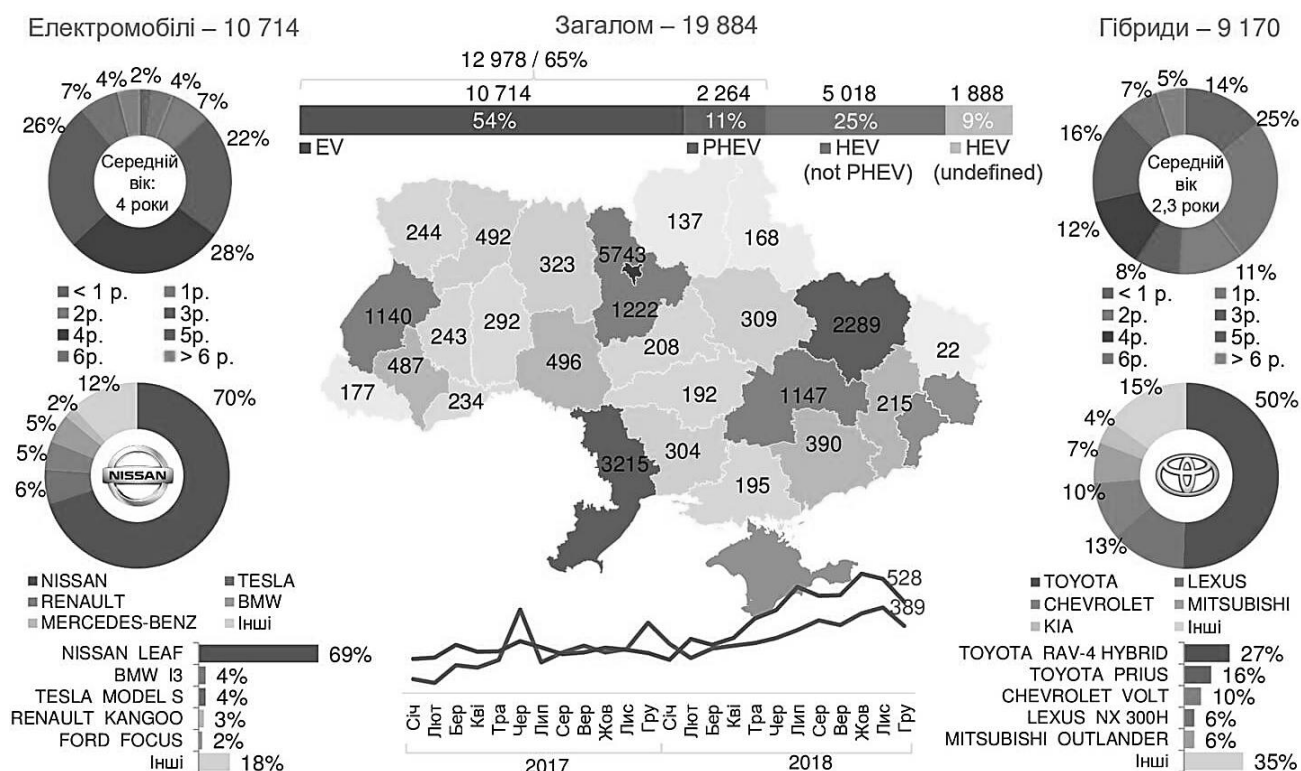
продовження табл. 1

1	2
Бельгія	Електромотобілі та транспортні засоби з гібридною силовою установкою звільнені від податку при реєстрації у Фландрії. Власники електричних транспортних засобів у всіх 3-х регіонах країни сплачують щорічний податок за найнижчою ставкою дорожнього податку. Можливість вирахування із суми доходу підприємства затрат, пов'язаних з використанням транспортних засобів, що належать юридичній особі, становить 120% для автомобілів з нульовим рівнем викидів вуглекислого газу, та 100% для транспортних засобів, рівень викидів CO ₂ яких становить від 1 до 60 г/км. Для автомобільного транспорту, рівень емісії яких перевищує 60 г/км, можливість вирахування поступово зменшується з 90% до 50%.
Данія	Електричні транспортні засоби, повна споряджена маса яких не перевищує 2000 кг не підпадають під дію реєстраційного податку. Однак таке податкове звільнення не поширюється на транспортні засоби з гібридною силовою установкою.
Фінляндія	На транспортні засоби на електричній тязі нараховується мінімальна ставка (5%) податку, який на загальних підставах стягується в залежності від рівня викидів вуглекислого газу при реєстрації автомобіля.
Нідерланди	Електричні транспортні засоби звільнені від обов'язку сплачувати податок при реєстрації. Транспортні засоби, рівень викиду вуглекислого газу яких максимально сягає 50 г/км, звільнюються від обов'язку сплати дорожнього податку, який стягується кожен рік.
Португалія	Електричні транспортні засоби звільнені від обов'язку сплати податку при реєстрації та дорожнього податку, який стягується кожний рік. Транспортні засоби з гібридною силовою установкою користуються перевагами 40% зменшення ставки податку, який стягується при реєстрації авто.
Румунія	Електричні транспортні засоби та авто з гібридною силовою установкою звільнені від обов'язку сплачувати податок при реєстрації.
Угорщина	Електричні транспортні засоби звільнені від обов'язку сплати податку при реєстрації та дорожнього податку, який стягується кожен рік.
Італія	Транспортні засоби, що працюють на електроенергії, звільнені від обов'язку сплати дорожнього податку (податок на власність), який справляється щорічно, строком на п'ять років від дня їх першої реєстрації. По закінченні п'ятирічного строку після дня їх реєстрації, власники таких авто отримують перевагу, що виражена у 75% зменшенні ставки податку, що у багатьох районах нараховується на транспортні засоби, які працюють на звичайному паливі.
Словаччина	Електричні транспортні засоби звільнені від обов'язку сплати дорожнього податку, який стягується кожен рік. Транспортні засоби з гібридною силовою установкою користуються перевагами 50% зменшення ставки дорожнього податку, який стягується щороку (даний податок стягується лише з автомобілів, які використовуються у службових цілях).

Джерело: [10]

Переконавшись у доцільності популяризації електромобілів, урядом України, починаючи з 2015 року, здійснюються неодноразові спроби розробки дієвого механізму надання податкових преференцій покупцям імпортованого електротранспорту, а також вітчизняним виробникам електромобілів та комплектуючих до них. Так, завдяки вжитим урядом заходів (зокрема, завдяки запровадженню згідно ЗУ «Про внесення змін до ЗУ «Про Митний тариф України» щодо ввізного мита на електромобілі» № 822-VIII від 25.11.2015 р. [4] нульової ставки ввізного мита та тимчасового звільнення до 31 грудня 2022 року від оподаткування ПДВ операцій із ввезення на митну територію України електромобілів, передбаченого п. 64 підрозділу 2 розділу XX Податкового кодексу України (далі – ПКУ) [2], станом на 01.01.2019 року досягнуто наступних обсягів популяризації електромобілів серед населення України (рис. 1).

Однак, не дивлячись на досягнені показники, питання формування механізму податкового стимулювання розвитку ринку електрокарів до тепер остаточно не вирішено. Нині у парламенті зареєстровано одразу кілька альтернативних законопроектів, які передбачають суттєві переваги як майбутнім власникам електромобілів, так і вітчизняним виробникам електромобілів та комплектуючих до них. Зокрема, законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо масштабного розвитку ринку електромобілів в Україні» № 5494-1 від 20.12.2016 р. [8] пропонує: тимчасове, до 2021 року звільнення від сплати ПДВ та акцизного податку операцій із ввезення на митну територію України автомобілів, оснащених виключно електродвигунами, а також операцій з постачання послуг з перевезення пасажирів на таксі-електромобілях; безкоштовні до 1 січня 2025 р. паркувальні місця для електромобілів на майданчиках для паркування транспортних засобів державної та комунальної форм власності. Фактично інші законопроекти частково повторюють ці пропозиції, проте додатково зосереджується і на розвитку інфраструктури для електромобілів (табл. 2).

Рис. 1. Кількість зареєстрованих електромобілів та гібридів в Україні станом на 01.01.2019 року

Джерело: [3]

Таблиця 2

Альтернативні законопроекти з податкового стимулювання вітчизняних виробників електромобілів та комплектуючих до них, а також майбутніх власників електрокарів

Законодавчі акти	Податкові преференції	Результати розгляду
1	2	3
ЗУ «Про внесення змін до ЗУ «про Митний тариф України» щодо ввізного мита на електромобілі» № 822-VIII від 25.11.2015 р. [4]	скасовано ввізне мито на електромобілі, що дозволило знизити рівень цін на імпортовані електрифіковані автомобілі	введено в дію
ПКУ п. 64 підрозділу 2 розділу XX [2]	тимчасове, до 31 грудня 2022 р. звільнення від сплати ПДВ та акцизного податку під час ввезення автомобілів, оснащених виключно електродвигунами, на митну територію України	введено в дію
Законопроект № 5494-1 від 20.12.2016 р. «Про внесення змін до ПКУ щодо стимулювання розвитку електромобілів» [8]	тимчасове, до 1 січня 2021 р. звільнення від сплати ПДВ та акцизного податку під час ввезення автомобілів, оснащених виключно електродвигунами, на митну територію України; тимчасове, до 1 січня 2021 р., звільнення від ПДВ операцій з постачання послуг з перевезення пасажирів на таксі-електромобілях; безкоштовні до 1 січня 2025 р. паркувальні місця для електромобілів на майданчиках для паркування транспортних засобів державної та комунальної форм власності	включено до порядку денного 2679-VIII від 07.02.2019
Законопроект № 7156-2 від 05.10.2017 р. «Про внесення змін до ПКУ щодо створення умов для поширення та популяризації електромобілів в Україні» [7]	тимчасове, до 1 січня 2022 р. звільнення від сплати ПДВ та акцизного податку під час ввезення автомобілів, оснащених виключно електродвигунами, на митну територію України; тимчасове, до 1 січня 2022 р., звільнення від ПДВ операцій з постачання послуг з перевезення пасажирів на таксі-електромобілях; безкоштовні до 1 січня 2025 р. паркувальні місця для електромобілів на майданчиках для паркування транспортних засобів державної та комунальної форм власності	включено до порядку денного 2679-VIII від 07.02.2019

продовження табл. 2

1	2	3
Законопроект № 7177 від 05.10.2017 р. «Про внесення змін до ПКУ та деяких ЗУ щодо зменшення викидів в атмосферу шляхом стимулювання попиту на екологічні види транспортних засобів та підтримки розвитку інфраструктури для них [6]	звільнення від сплати ПДВ та акцизного податку під час ввезення автомобілів, оснащених виключно електродвигунами, на митну територію України; звільнення від ПДВ операцій з постачання послуг з перевезення пасажирів на таксі-електромобілях; звільнення від ПДВ та акцизного податку придбання та/або продажу зарядних станцій, які можуть використовуватись виключно для заряджання тягових акумуляторних батарей; звільнення від транспортного податку; звільнення від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування	включено до порядку денного 2679-VIII від 07.02.2019
Законопроект № 8159 від 19.03.2018 р. «Про внесення змін до ПКУ та деяких ЗУ щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні» [9]	тимчасове, до 31 грудня 2028 року надання платникам ПДФО права включити до податкової знижки у зменшення оподаткованого доходу фактично здійснені ними витрати: із переобладнанням транспортного засобу в оснащений виключно електричним двигуном; суми витрат платника податку на придбання транспортного засобу, оснащеного виключно електричними двигунами, у тому числі на погашення банківського кредиту, наданого на такі цілі, за виключенням процентів за ним; тимчасове, до 31 грудня 2028 року звільнення від оподаткування ПДВ операції із імпорту комплектуючих виробів для виробництва транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами; тимчасове, до 31 грудня 2032 року звільнення від оподаткування прибутку (доходів) отриманого підприємствами: добувної промисловості від реалізації літію власного видобутку; електротехнічної промисловості від реалізації літій-іонних (літій-полімерних) акумуляторів власного виробництва, а також пристроїв для їх зарядки; автомобільної промисловості від реалізації транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома); тимчасове, до 31 грудня 2028 року звільнення від оподаткування акцизним податком операцій із імпорту кузовів для виробництва транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами; тимчасове, до 31 грудня 2032 року звільнення фізичних осіб, які набувають право власності на електромобілі, від сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування	включено до порядку денного 2679-VIII від 07.02.2019
Законопроект № 8160 від 19.03.2018 р. «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні» [5]	тимчасове, до 31 грудня 2028 р. звільнення від оподаткування ввізним митом при ввезенні на митну територію України товарів виключно для виробництва транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що класифікуються у товарних підкатегоріях 8702 90 90 90, 8703 90 10 10, 8704 90 00 10	включено до порядку денного 2679-VIII від 07.02.2019

Джерело: складено на основі [2; 4-9]

Найбільш щедрим серед законопроектів, поданих на розгляд Верховної Ради України (далі – ВР), є проект Закону № 8159 від 19.03.2018 р. «Про внесення змін до ПКУ та деяких ЗУ щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні» (далі – Законопроект № 8159), яким передбачено надання податкових преференцій водночас як з непрямого, так і з прямого оподаткування (зокрема, з податку на прибуток підприємств та ПДФО, ПДВ та акцизу на імпорт електромобілів та комплектуючих до них) [9].

Так, Законопроектом № 8159 передбачено тимчасове, до 31 грудня 2028 року, звільнення від оподаткування податком на додану вартість та акцизним податком операції із ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту комплектуючих виробів, визначених підпунктом 15 пункту 4 розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України, для виробництва транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що класифікуються у товарних підкатегоріях 8702 90 90 90, 8703 90 10 10, 8704 90 00 10, згідно з УКТ ЗЕД [9].

Крім того, передбачено надання податкової знижки в розмірі 20% на купівлю автомобіля; нульовий акциз на купівлю автомобіля, що дає можливість заощадити покупцеві суму в еквіваленті 109 євро; скасування ПДВ для імпорту електротранспорту на п'ять років, що здешевить електрокари

ще на 16,8%; звільнення від сплати збору до Пенсійного фонду при першій реєстрації електромобіля, що здешевлює його ще на 4,8%; нульовий акциз на електромотоцикли й електровелосипеди (для транспорту з мотором до 250 Вт це здешевлення ціни на 22 євро).

Щедрість Законопроекту № 8159 полягає в тому, що за даним законопроектом передбачено податкові преференції як виробникам електрокарів, так і підприємствам супроводжуючих галузей. Зокрема, передбачається тимчасове, до 31 грудня 2032 року звільнення від оподаткування прибутку (доходів) отриманого підприємствами:

– добувної промисловості (клас 07.29 група 07.2 розділ 07 КВЕД ДК 009:2010) від реалізації літію власного видобутку;

– електротехнічної промисловості (клас 27.20 група 27.2 розділ 27 КВЕД ДК 009:2010) від реалізації літій-іонних (літій-полімерних) акумуляторів власного виробництва, призначених для транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що класифікуються у товарних підкатегоріях 8702 90 90 90, 8703 90 10 10, 8704 90 00 20, згідно з УКТ ЗЕД;

– електротехнічної промисловості (клас 27.20 група 27.2 розділ 27 КВЕД ДК 009:2010) від реалізації зарядних пристроїв власного виробництва для літій-іонних (літій-полімерних) акумуляторів, призначених для транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що класифікуються у товарних підкатегоріях 8702 90 90 90, 8703 90 10 10, 8704 90 00 20, згідно з УКТ ЗЕД;

– автомобільної промисловості (клас 29.10 група 29.1 розділ 29 КВЕД ДК 009:2010), від реалізації транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що класифікуються у товарних підкатегоріях 8702 90 90 90, 8703 90 10 10, 8704 90 00 20, згідно з УКТ ЗЕД [9].

Законопроектом № 8159 щодо зазначених податкових преференцій визначено і певні обмеження. Зокрема, в законопроекті зазначено, що податкові преференції зі звільнення від оподаткування ПДВ та акцизним податком передбачаються лише за умови, якщо зазначені товари застосовуються платником податку виключно для власного виробництва.

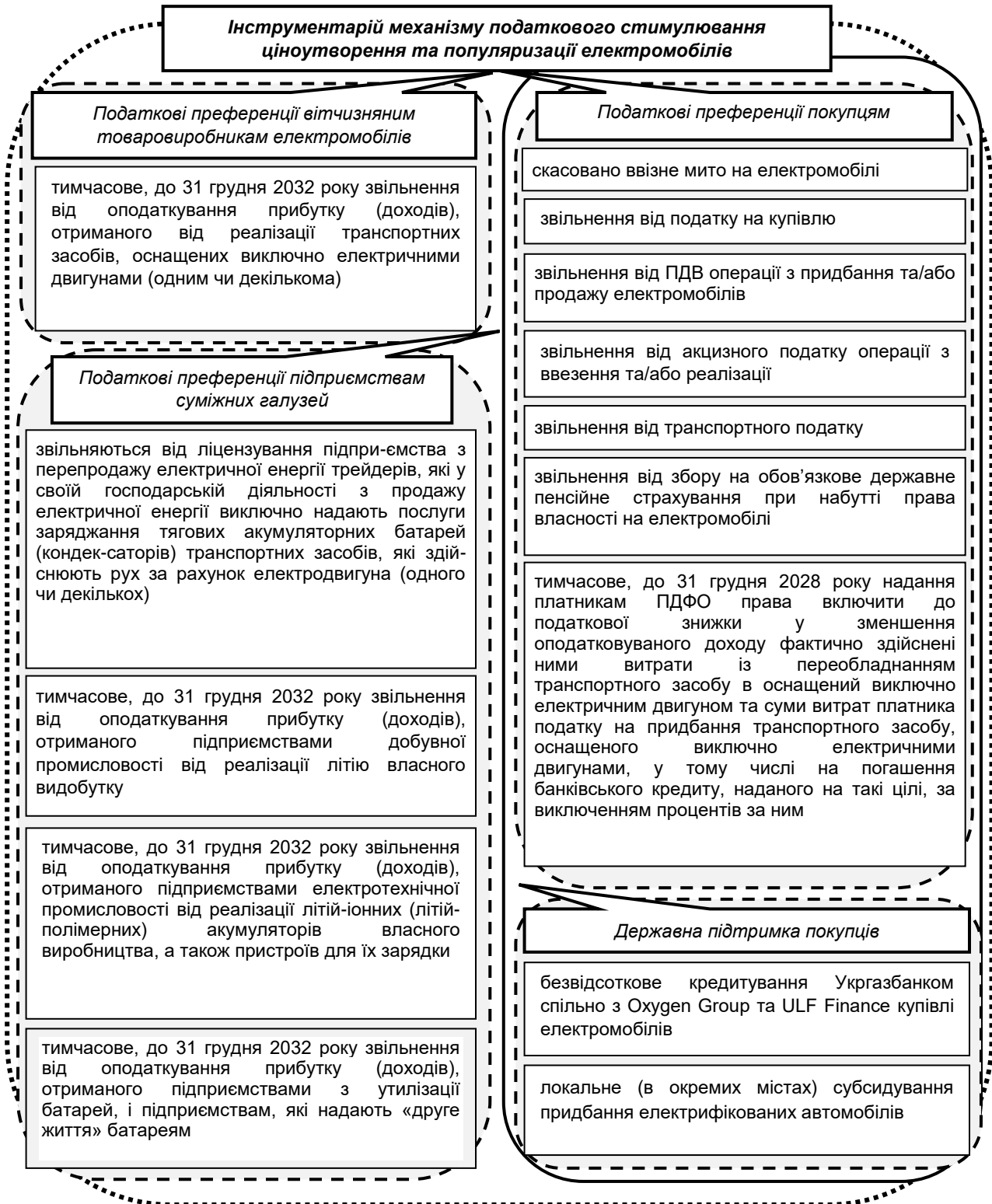
Законопроект № 8160 від 19.03.2018 р. «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні» (далі – Законопроект 8160) доповнює Законопроект № 8159 в частині тимчасового, до 31 грудня 2028 р. звільнення від оподаткування ввізним митом при ввезенні на митну територію України товарів виключно для виробництва транспортних засобів, оснащених виключно електричними двигунами (одним чи декількома), що класифікуються у товарних підкатегоріях 8702 90 90 90, 8703 90 10 10, 8704 90 00 10 [5].

Розглядаючи будь-який із згаданих вище проектів, передусім виникає питання щодо їх відповідності європейським стандартам пільгового оподаткування. З цього приводу слід зазначити, що у цьому контексті податкові пільги для електромобілів, передбачені законопроектами, відповідно до Угоди про асоціацію, є допустимими, оскільки не містять несприятливого впливу на умови торгівлі між Україною та країнами ЄС.

Слід звернути увагу на рішення Наглядового органу Європейської асоціації вільної торгівлі (EFTA Surveillance Authority) № 150/15/COL від 21 квітня 2015 року про заходи державної допомоги для електромобілів, яким встановлено, що нульова ставка ПДВ на імпорт та лізинг електромобілів, більш вигідне нарахування податку на прибуток для працівників компанії, які використовують корпоративні електромобілі для приватних цілей, є сумісними (допустимими) заходами державної допомоги. Також у статті 3 рішення № 150/15/COL вказано, що вільне використання автобусних полос електромобілями не становить державної допомоги для прямих або непрямих бенефіціарів.

Таким чином, законопроекти про стимулювання ринку електромобілів в Україні не мають ознак прямої суперечності з європейськими стандартами, оскільки законодавством ЄС передбачена можливість подібних стимулюючих заходів. Проте вони потребують уточнень, оцінки обраних розробниками способів стимулювання на предмет наявності можливих ризиків, впливу на ціноутворення на електромобілі, а також ефективності його положень та визначення оптимальної моделі розвитку цього сегменту автомобільного ринку [11].

Стосовно Законопроекту № 8159, вважаємо за потрібне доповнити запропонований в проекті перелік підприємств суміжних галузей (до яких передбачено тимчасове, до 31 грудня 2032 року звільнення від оподаткування отриманого прибутку) підприємствами з утилізації батарей та підприємствами, які надають батареям «друге життя» (рис. 2).

Рис. 2. Інструментарій механізму податкового стимулювання ціноутворення та популяризації електромобілів за Законопроектами № 8159 та № 8160 з урахуванням авторських пропозицій

Джерело: авторська розробка

Водночас, вважаємо за потрібне зазначити, що такий щедрий, на наш погляд, законопроект Україна може дозволити собі лише у разі інноваційного розвитку вітчизняного машинобудування (спрямованого на виробництво електромобілів) завдяки допомозі, передбаченій Паризькою угодою розвиваючим країнам (до числа яких відноситься і Україна) або ж залучення інвестицій на умовах

державно-приватного партнерства. В протилежному ж випадку реалізація механізму податкового стимулювання, передбаченого Законом № 8159, призведе до суттєвого зменшення податкових надходжень до бюджету, а отже, і до зниження ефективності інструментарію державного регулювання виробництва та ринку електромобілів.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, приходимо до висновку, що урядом України здійснюються неодноразові спроби розробки дієвих механізмів податкового стимулювання розвитку ринку електромобілів. Проте до тепер дане питання остаточно не вирішено з причини відсутності чіткої стратегії популяризації електромобілів в Україні, а також тимчасового характеру дії інструментарію податкового стимулювання, закріпленого на законодавчому рівні.

Серед законопроектів, поданих на розгляд до Верховної Ради, на увагу заслуговують Закон № 8159 (з урахуванням зазначених доопрацювань) та Закон № 8160. Проте їх реалізація економічно доцільна за умови оптимістичного сценарію розвитку ринку електромобілів в Україні – за умови отримання допомоги, передбаченої Паризькою угодою розвиваючим країнам (до числа яких відноситься і Україна) або ж залучення інвестицій на умовах державно-приватного партнерства. За песимістичного сценарію розвитку ринку електромобілів – надання податкових преференцій за будь-яким з поданих на розгляд законопроектів – призведе до суттєвого зменшення податкових надходжень до бюджету, а отже, і до зниження ефективності інструментарію державного регулювання виробництва та ринку електромобілів.

Бібліографічний список

1. Оліярник М. Чому електромобілі в Україні коштують так дорого, хто їх купує і коли все зміниться на краще. URL: <https://techno.nv.ua/.../chomu-elektromobili-v-ukrajini-kosht> (дата звернення: 20.02.2019).
2. Податковий кодекс України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2755-17> (дата звернення: 20.02.2019).
3. Полтавець Т. Ринок електромобілів в Україні: становлення та перспективи. URL: <https://www.nbuvip.gov.ua/index.php?option...rinok..> (дата звернення: 22.02.2019).
1. 4. Про внесення змін до ЗУ «Про Митний тариф України» щодо ввізного мита на електромобілі: Закон України № 822-VIII від 25.11.2015 р. URL: <https://www.zakon.rada.gov.ua/go/822-19> (дата звернення: 20.02.2019).
5. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні: Проект Закону України № 8160 від 19.03.2018 р. URL: http://www1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63678 (дата звернення: 25.02.2019).
6. Про внесення змін до ПКУ та деяких ЗУ щодо зменшення викидів в атмосферу шляхом стимулювання попиту на екологічні види транспортних засобів та підтримки розвитку інфраструктури для них: Проект Закону України № 7177 від 05.10.2017 р. URL: http://www.search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH5JD00A.html (дата звернення: 23.02.2019).
7. Про внесення змін до ПКУ щодо створення умов для поширення та популяризації електромобілів в Україні: Проект Закону України № 7156-2 від 05.10.2017 р. URL: http://www.w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62733 (дата звернення: 23.02.2019).
8. Про внесення змін до ПКУ щодо стимулювання розвитку електромобілів: Проект Закону України № 5494-1 від 20.12.2016 р. URL: http://www.search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ (дата звернення: 22.02.2019).
9. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо стимулювання розвитку галузі електричного транспорту в Україні: Проект Закону України № 8159 від 19.03.2018 р. URL: http://www.search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF72F00A.html (дата звернення: 25.02.2019).
10. Хілл Н., Віндіск Е., Клименко О. Розробка національної транспортної політики щодо регулювання викидів CO₂ та споживання енергії дорожнім транспортом в Україні. URL: <https://europa.eu/capacity4dev/file/31811/download?token=HTxsD5bR> (дата звернення: 24.02.2019).
11. Черніков Д., Ткаченко Р. Пільги для електромобілів. Які з них відповідають законодавству ЄС. *Європейська правда*. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/rus/experts/.../7062980> (дата звернення: 24.02.2019).

References

1. Oliiarnyk, M. "Why are electric vehicles in Ukraine so expensive, who buys them and when things change for the better", available at: <https://techno.nv.ua/.../chomu-elektromobili-v-ukrajini-kosht> (access date February 20, 2019).
2. *Podatkovyyi kodeks Ukrainy* [Tax Code of Ukraine], available at: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2755-17> (access date February 20, 2019).

3. Poltavets, T. "Electric vehicles market in Ukraine: formation and prospects", available at: <https://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option...rinok..> (access date February 22, 2019).
4. Verkhovna Rada Ukrainy (2015), *Pro vnesennia zmin do ZU «Pro Mytnyi taryf Ukrainy» shchodo vviznogo myta na elektromobili* [About amendments to the Law "On the Customs Tariff of Ukraine" regarding the import duty on electric vehicles], Zakon Ukrainy dated 25.11.2015 no. 822-VIII, available at: <https://www.zakon.rada.gov.ua/go/822-19> (access date February 20, 2019).
5. *Pro vnesennia zmin do Mytneho kodeksu Ukrainy shchodo stymuliuvannia rozvytku haluzi elektrychnoho transportu v Ukraini: Proekt Zakonu Ukrainy № 8160 vid 19.03.2018 r.* [About Amendments to the Customs Code of Ukraine on stimulating the development of the electric transport industry in Ukraine: Draft Law of Ukraine no. 8160 dated March 19, 2018], available at: [w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63678](http://www.w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63678) (access date February 25, 2019).
6. *Pro vnesennia zmin do PKU ta deiakykh ZU shchodo zmeshennia vykydiv v atmosferu shliakhom stymuliuvannia popytu na ekolohichni vydy transportnykh zasobiv ta pidtrymky rozvytku infrastruktury dlia nykh: Proekt Zakonu Ukrainy № 7177* [On amendments to the TCU and some Laws of Ukraine regarding reducing emissions to the atmosphere by stimulating demand for environmental vehicles and supporting the development of infrastructure for them: Draft Law of Ukraine no. 7177 dated October 05, 2017], available at: http://www.search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH5JD00A.html (access date February 23, 2019).
7. *Pro vnesennia zmin do PKU shchodo stvorennia umov dlia poshyrennia ta populyaryzatsii elektromobiliv v Ukraini: Proekt Zakonu Ukrainy № 7156-2 vid 05.10.2017 r.* [About making changes to the TCU on creation of conditions for the distribution and popularization of electric vehicles in Ukraine: Draft Law of Ukraine no. 7156-2 dated October 05, 2017], available at: http://www.w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62733 (access date February 23, 2019).
8. *Pro vnesennia zmin do PKU shchodo stymuliuvannia rozvytku elektromobiliv: Proekt Zakonu Ukrainy № 5494-1 vid 20.12.2016 r.* [About introduction of amendments to the TCU on stimulation of the development of electric vehicles: Draft Law of Ukraine no. 5494-1 dated December 12, 2016], available at: http://www.search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ (access date February 22, 2019).
9. *Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta deiakykh zakonodavchykh aktiv shchodo stymuliuvannia rozvytku haluzi elektrychnoho transportu v Ukraini: Proekt Zakonu Ukrainy № 8159 vid 19.03.2018 r.* [About Amendments to the Tax Code of Ukraine and certain legislative acts on stimulating the development of the electric transport industry in Ukraine: Draft Law of Ukraine no. 8159 dated March 19, 2018], available at: http://www.search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF72F00A.html (access date February 25, 2019).
10. Khill, N., Vindisk, E. and Klymenko, O. "Development of a national transport policy for regulating CO₂ emissions and energy consumption by road in Ukraine", available at: <https://europa.eu/capacity4dev/file/31811/download?token=HTxsD5bR> (access date February 24, 2019).

Силенко С.А. ВПЛИВ ПОДАТКОВОГО СТИМУЛЮВАННЯ НА ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЮ ЕЛЕКТРИФІКОВАНИХ АВТОМОБІЛІВ

Мета. Оцінювання впливу податкового стимулювання на ціноутворення та популяризацію електрифікованого транспорту в Україні.

Методика дослідження. В ході проведення дослідження використано наступні методи: теоретичного узагальнення (став підґрунтям розробки схеми механізму податкового стимулювання ціноутворення та популяризації електромобілів за Законопроектами № 8159 та № 8160 (з урахуванням авторських пропозицій)); індукції та дедукції, логічний метод й узагальнення (виступили основою компаративного аналізу законопроектів з податкового стимулювання ціноутворення та популяризації електромобілів, поданих до парламенту на розгляд); сценарного прогнозування (використано при прогнозуванні оптимістичного та песимістичного сценарію реалізації Законопроектів № 8159 та № 8160 (з урахуванням авторських пропозицій)); монографічний (використано при викладенні результатів дослідження).

Результати. Здійснено оцінку впливу податкового стимулювання на ціноутворення та популяризацію електромобілів в Україні, а також обґрунтовано його доцільність. Проведено компаративний аналіз альтернативних законопроектів з формування механізму податкового стимулювання популяризації електромобілів, поданих на розгляд парламенту. Розроблено пропозиції щодо внесення доповнень до Законопроекту № 8159.

Наукова новизна. Здійснено оцінку дієвості механізму податкового стимулювання популяризації електромобілів в Україні та розроблено практичні рекомендації щодо внесення змін і доповнень до Проекту Закону України № 8159 від 19.03.2018 р. шляхом передбачення податкових преференцій підприємствам з утилізації батарей й підприємствам, які надають їм «друге життя».

Практична значущість. Основні положення даного дослідження у формі пропозицій можуть бути використані при обговоренні законопроекту № 8159 від 19.03.2018 р. та враховані в процесі подальшого податкового реформування в країні.

Ключові слова: механізм податкового стимулювання, податкові преференції, ціноутворення, електромобілі.

Sylenko S.A. INFLUENCE OF TAX STIMULATION ON PRICING AND POPULARIZATION OF ELECTRIC VEHICLES

Purpose. The aim of the article is evaluating the impact of tax incentives on pricing and promoting electrified transport in Ukraine.

Methodology of research. The following methods are used during the research: theoretical generalization (which became the basis for the development of a scheme for tax incentives for pricing and promotion of electric vehicles under the Draft Laws No. 8159 and No. 8160 (taking into account author's offers)); induction and deduction, logical method and generalization (made the basis of comparative analysis of bills on tax incentives for pricing and popularization of electric vehicles submitted to parliament for consideration); scenario forecasting (used in forecasting an optimistic and pessimistic scenario for the implementation of Draft Laws No. 8159 and No. 8160 (taking into account author's offers)); monographic (used when presenting the results of the study).

Findings. The influence of tax incentives on pricing and popularization of electric vehicles in Ukraine is assessed, as well as its expediency is substantiated. A comparative analysis of alternative bills on the formation of a tax incentive mechanism for popularizing electro-mobiles submitted to parliament is conducted. Proposals for making amendments to the Draft Law No. 8159 are developed.

Originality. The effectiveness of the tax incentive mechanism for the popularization of electric vehicles in Ukraine has been evaluated and practical recommendations for amending and supplementing the Draft Law of Ukraine No. 8159 dated from March 19, 2018, have been developed by providing for tax privileges to enterprises for the disposal of batteries and for enterprises that provide them with a "second life".

Practical value. The main provisions of this study in the form of proposals can be used when discussing the bill No. 8159 dated from March 19, 2018 and taken into account in the process of further tax reform in the country.

Key words: tax incentive mechanism, tax preferences, pricing, electric vehicles.

Силенко С.А. ВЛИЯНИЕ НАЛОГОВОГО СТИМУЛИРОВАНИЯ НА ЦЕНООБРАЗОВАНИЕ И ПОПУЛЯРИЗАЦИЮ ЭЛЕКТРИФИЦИРОВАННЫХ АВТОМОБИЛЕЙ

Цель. Оценивание влияния налогового стимулирования на ценообразование и популяризацию электрифицированного транспорта в Украине.

Методика исследования. В ходе проведения исследования использованы следующие методы: теоретического обобщения (стал основой разработки схемы механизма налогового стимулирования ценообразования и популяризации электромобилей по законопроектам № 8159 и № 8160 (с учетом авторских предложений)); индукции и дедукции, логический метод и обобщения (выступили основой сравнительного анализа законопроектов по налоговому стимулированию ценообразования и популяризации электромобилей, поданных в парламент на рассмотрение); сценарного прогнозирования (использовано при прогнозировании оптимистического и пессимистического сценария реализации законопроектов № 8159 и № 8160 (с учетом авторских предложений)); монографический (использован при изложении результатов исследования).

Результаты. Осуществлено оценивание влияния налогового стимулирования на ценообразование и популяризацию электромобилей в Украине, а также обосновано его целесообразность. Проведен компаративный анализ альтернативных законопроектов по формированию механизма налогового стимулирования популяризации электромобилей, представленных в парламент на рассмотрение. Разработаны предложения по внесению дополнений к Законопроекту № 8159.

Научная новизна. Осуществлено оценивание действенности механизма налогового стимулирования популяризации электромобилей в Украине и разработаны практические рекомендации по внесению изменений и дополнений в Проект Закона Украины № 8159 от 19.03.2018 г. путем предусмотрения налоговых преференций предприятиям по утилизации батарей и предприятиям, которые предоставляют им «вторую жизнь».

Практическая значимость. Основные положения данного исследования в форме предложений могут быть использованы при обсуждении законопроекта № 8159 от 19.03.2018 г. и учтены в процессе дальнейшего налогового реформирования в стране.

Ключевые слова: механизм налогового стимулирования, налоговые преференции, ценообразование, электромобили.